

Pensumlister

Våren 2014

Religionsvitenskap

og KRL

(Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap)

RVI:	- bachelorgrad og årsstudium	s. 3
	- mastergrad	s. 15
KRL:	- årsstudium	s. 18
	Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler (om fusk)	s. 27

Institutt for filosofi og religionsvitenskap
 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
7491 Trondheim
Tlf. 73 59 16 18

Informasjon om oppbyggingen av årsstudium, bachelorstudium og masterstudium finnes i ”**Studiehandbok for humanistiske fag, studieåret 2013-2014**”, som fås kjøpt i Akademika bokhandel på Dragvoll. Lenke til web-utgave av studiehandboka finnes på <http://www.ntnu.no/studier/studiehandbok>

RELIGIONSVITENSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2014

BACHELORGRAD OG ÅRSSTUDIUM

All studielitteratur selges i Akademika bokhandel på Dragvoll.

Følgende bokserier utgis ved Institutt for filosofi og religionsvitenskap:

Relieff-serien – gis ut på Tapir Akademisk Forlag, og fås kjøpt i Akademika bokhandel.

Instituttet selger også gamle eksemplarer av den tidligere studieserien UniTRel.

Det finnes egne pensumlister for fagdidaktikk utarbeidet av Program for lærerutdanning (PLU).

NB!

Hele boka er pensum dersom ikke et utvalg sider er angitt.

Eventuelle forandringer av pensum vil bli opplyst ved begynnelsen av semesteret!

RVI1010 RELIGIONSSYSTEMATIKK

7,5 studiepoeng

- Gilhus, Ingvild Sælid & Lisbeth Mikaelsson. 2001. *Nytt blikk på religion*. Oslo: Pax forlag.
- Pals, Daniel. 2005. *Eight Theories of Religion*. Oxford: Oxford University Press.
- Miller, Barbara (trans.). 1986. *The Bhagavad-Gita: Krishna's Counsel in Time of War*. Bantam Classics. Teachings 1-9.
- Kompendie RVI1010. 2013. Trondheim: Kompendieforlaget.

Originale kilder:

- Calvin, John. 1536. *Institutes of the Christian Religion*. Book III, Chapter 21. Of the eternal Election.

- Det gamle testamentet. Første Mosebok 1-33. Det Norske Bibelselskap 1930.
- Gospel of Thomas. (fra *The Nag Hammadi Library*).
- Koranen. Sura 7, 96, 97, 99, 109, 112, 114. Pr4oprius Förlag. Stockholm 1998.
- Penner, Hans, H. (trans.). 2009. *Rediscovering the Buddha*. Oxford. Chapter 3, 4, 5 and 6. s. 21-47.
- Zolbrod, Paul. 1984. *Diné Bahane': The Navajo Creation Story*. University of New Mexico Press. "Part I, The Emergence". s. 33-79.

Akademiske studier:

- Brown, Donald. 1991. The Universal People. *Human Universals*. McGraw-Hill.
- Bellah, Robert N. 1967. Civil Religion in America. *Daedalus, vol. 96, No. 1*. Religion in America, (Winter, 1967), s. 1-21.
- McGuire, Meredith. 2002. *Religion. The Social Context. Fifth Edition*. Long Grove IL, s. 22-24, Kapittel 8, s. 283-300, Appendiks, s. 327-334.
- Miner, Horace. 1956. Body Ritual among the Nacerima. *American Anthropologist*, 58:3. S. 503-507.
- Penner, Hans H. 2009. *Rediscovering the Buddha*. Oxford. s. 11-122, 161-175.
- Schjødt, Uffe. 2007. Den Religiøse Hjerne. *Psyke & Logos*, 28. 913-933.

RVI1020 FORTIDENS RELIGIONER

7,5 studiepoeng

- *Kompendium RVI1020. Fortidens religioner. Gads religionshistoriske tekster*. 2010. Trondheim: Kompendieforlaget.

- **Pensum:**

- "Ægyptisk religion", kap. 4.4,-4.11, s. 47-60.

- "Sumerisk religion", kap. 1.2-1.4, s. 14-20.

- "Babylonsk-assyrisk religion", kap. 2.1-2.5, s. 25-36.

- "Ugarittisk religion", kap. 5.1, 5.3, s. 63-67, 69-73.

- "Græsk religion", kap. 10.3-10.4, 10.8-10.10, s. 258-63, 269-78.

- "Romersk religion", kap. 11.2-11.3, 11.6-11.7.2, s. 284-89, 296-302.

- "Hellenismen, Mysteriereligioner", kap. 12.1-12.1.1, 12.1.4, s. 305, 311-15.

- "Hellenismen, Gnostisisme", kap. 12.2-12.2.1, s. 323-30.

- "Nordisk religion", kap. 14.1, 14.4-14.5, s. 346-54, 364-77.

- "Keltisk religion", kap. 15, s. 383-395.

- Gilhus, Ingvild S. og Einar Thomassen. 2010. *Oldtidens religioner. Midtøsten og middelhavsområdets religioner*. Oslo: Pax.
- Steinsland, Gro. 2005. *Norrøn religion - myter, riter, samfunn*. Oslo: Pax. **Pensum:** s. 11-360.
- *Kompendium RVII020 Fortidens religioner*. 2013. Trondheim: Kompendieforlaget.
  - Utdrag fra Ringgren, Helmer & Åke Ström. 1993. *Religionerna i historia och nutid*. Malmö: Gleerups förlag: "Kelterna", s. 345-47.
  - Steffensen, Anker. 1998. "Nordeuropa: Samerne" i: Sørensen, Jørgen P. (red.). *Skriftløse folks religioner – traditioner og dokumenter*. København: G.E.C. Gads forlag. s. 31-53.
  - Pollan, Brita. 2002. "Innledning", "Samuel Rheens beskrivelse av hvordan samene brukte trommen", "Anders Poulssons tilståelse i et rettsforhør" i: Pollan, Brita (red.). *Noaidier. Historier om samiske sjamaner*. Oslo: De norske bokklubbene. s. XI-XXXIX, 9-13, 21-31.
  - Walton, John, H. 2006. *Ancient Near Eastern Thought and the Old Testament*: Grand Rapids, Michigan, Baker Academics. 87 – 161.

RVI1030 MIDTØSTENS RELIGIONER

15 studiepoeng

- Dan, Joseph. 2006. *Kabbalah: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Groth, Bente. 2011. *Jødedommen*. Oslo: Pax Forlag AS.
- Hughes, Aaron. 2004. *The Texture of the Divine: Imagination in Medieval Islamic and Jewish Thought*. Indiana University Press. s. 115-145. (30 pp.) **e-book**
- Lazarus-Yafeh, Hava. 1992. *Intertwined Worlds: Medieval Islam and Bible Criticism*. Princeton University Press. 178 s.
- Majid, Anouar. 2009. *We Are All Moors: Ending Centuries of Crusades against Muslims and Other Minorities*. University Of Minnesota Press. **Pensum:** Kapittel: Introduction, kapittel 3
- Neusner, Jacob & Alan Avery-Peck (eds.). 2003. *The Blackwell Companion to Judaism*. Oxford: Blackwell Publishing. **Pensum:** Kapittel 1,6,8, 12–15, 26.

- Rian, Dagfinn. 2011. "Jødedommen i Norge" i: Knut A. Jacobsen (red.). *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 166-167, 185-208.
- Sedgwick, Mark J. 2003. *Sufism: The Essentials*. Cairo: American University in Cairo Press.
- Smith, Anthony. 2003. *Chosen Peoples*. Oxford University Press. **Pensum:** s. 1-94
- Vogt, Kari. 2005. Islam – tradisjon, fundamentalisme og reform. Oslo: Cappelen Damm. 330 s.
- Vogt, Kari. 2011. "Islam i Norge", i: Knut A. Jacobsen (red.). *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 136-165.
- Kompendium RVI 1030 Midtøstens religioner. 2014. Trondheim: Kompendieforlaget.
  - Koranen: Sura 14 (Abraham)
  - Bible: 1. Mosebok 18-19 and Jona
  - Talmud: Tractate Manahot, folio 29B (Neusner Translation)
  - Genesis Rabbah Chapter 49 (Soncino edition)
  - Biale, David. 1997. *Eros and the Jews*. University of California Press. s. 176-203 (26 pp.)
  - Dan, Joseph. 1996. *The Teachings of Hasidism*. Library of Jewish Studies.: s. 1-34.
  - Døving, Cora Alexa. 2010. "Anti-Semitism and Islamophobia: A Comparison of Imposed Group Identities." *Tidsskrift for Islamforskning* nr 2. (21 pp.)
  - Falah, Ghazi-Walid & Caroline Nagel (eds.). 2005. *Geographies of Muslim Women: Gender, Religion, and Space*. New York: The Guilford Press. s. 19–43, 127–225. (80 pp.)
  - Goodman, Martin and Jeremy Cohen. 2002. *Oxford Handbook of Jewish Studies*. Oxford. s. 643-732 (89 pp.)
  - Griffith, Sidney. 2008. *The Church in the Shadow of the Mosque*. Princeton. s. 106-128 (22 pp.)
  - Kellermann, Alfred, Kurt Siehr and Talia Einhorn. 1998. *Israel Among the Nations: International and Comparative Law Perspective on Israel's 50th Anniversary*. Kluwer Law International. **Pensum:** s. 53-68, 137-154, 227-240. (45 pp.)
  - Lewis, Bernard. 1984. *The Jews of Islam*. Princeton University Press. **Pensum:** s. 67-106 (39 pp.)

- Marty, Martin E. and R. Scott Appleby. 1995. *Fundamentalisms Comprehended*. University of Chicago. **Pensum:** s. 71-95; 399-424; 425-44; 445-82; 483-504. (111 pp.)
- Parry, Ken. 2007. *The Blackwell Companion to Eastern Christianity*. Wiley-Blackwell. **Pensum:** s. 1-22, 249-268. (40 pp.)
- Rian, Dagfinn. 1997. "Religiøs fundamentalisme og kampen om Det hellige land. Gush Emunim og Hamas" i: *Prismet*, 48. årg. s. 159–167.
- Vogt, Kari 2005. «Å være som en kledning for hverandre» i Berit Synøve Thorbjørnsrud (red), *Evig Din? Ekteskaps- og samlivstradisjoner i det flerreligiøse Norge*. Abstrakt Forlag AS, Oslo. (s. 152-173) (21 sider).

”Women and Islam”:

- Altorki, Soraya 1995. " Women and Islam: Role and Status of Women". I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s. 322-327). (6 sider)
- Hoffman-Ladd, Valerie J. 1995. "Women and Islam: Women's Religious Observances". I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s .327-331). (4 sider)
- Hijab, Nadia 1995. “Women and Social Reform: an Overview”. I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s .332-335). (4 sider)
- Haeri, Shahla 1995. « Women and Social Reform: Social Reform in the Middle East», I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s . 335-339). (5 sider)
- Davis, Susan Schaffer og Leila Hessini 1995. «Women and Social Reform: Social Reform in North Africa”, I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s .339-341). (3 sider)
- Weiss, Anita M. 1995. «Women and Social Reform: Social Reform in South Asia”, I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s . 341-344). (4 sider)
- Siddique, Sharon 1995. «Women and Social Reform: Social Reform in Southeast Asia”, I John L. Eposito (red), *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*. Volum 4, Oxford University Press (s . 344-346) (3 sider).

- El Guindi, Fadwa 1995. "Hijab". I John L. Eposito (red), The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World. Volum 2, Oxford University Press (s. 108-111).

RVI1040 SØR-ASIAS RELIGIONER

15 studiepoeng

- Embree, Ainslie T. (ed.). 1988. *Sources of Indian Tradition, Vol. 1*. New York: Columbia University Press
- Dundas, Paul. 2002. *The Jains*. London: Routledge.
- Flood, Gavin. 1996. *An introduction to Hinduism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fuller, C.J. 2004. *The Camphor Flame. Popular Hinduism and Society in India*. Princeton: Princeton University Press.
- Jacobsen, Knut. 2006. *Sikhismen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Jacobsen, Knut. 2000. *Buddhismen*. Oslo: Pax Forlag.

Anbefalt tilleggslitteratur:

- Prebish, Charles S. and Damien Keown. 2006. *Introducing Buddhism*. London: Routledge.
- Jacobsen, Knut. 2003. *Hinduismen*. Oslo: Pax Forlag.

RVI1050 INNFØRING I KRISTENDOMMEN

15 studiepoeng

- Christoffersen, Svein Aage. 2012. *Handling og dømmekraft: Etikk i lys av kristen kulturarv*, ny utg. Oslo: Tano. (227 s.).
- Elstad, Hallgeir. 2005. *Nyere norsk kristendomshistorie*, Bergen: Fagbokforlaget. (115 s.).
- Jacobsen, Douglas. 2011. *The World's Christians: Who they are, Where they are, and How they got there*, Chichester, West Sussex: Wiley-Blackwell. (416 s.) Pensum: s. 1-266.
- McGrath, Alister E. 2006. *Christianity: An Introduction*, 2. ed. Oxford: Blackwell. (379 s.)

s.), pensum: kap. 1-6 og kap. 8-9.

- Norris, Frederic W. 2002. *Christianity: A Short Global History*, Oxford: Oneworld Publications (288 s.).
- Rian, Dagfinn. 2011. ”Kristendommen i Norge”, i: Knut A. Jacobsen (red.), *Verdensreligioner i Norge*, 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: s. 209, s. 227-262.
- Sødal, Helje Kringlebotn (red.) 2000. *Det kristne Norge: Innføring i Konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Pensum: kap. 1, 4, 5, 14, 16, 17.

Dessuten leses fra *Bibelen*:

- Evangeliet etter Matteus.
- Paulus’ første brev til korinterne.

RVI2115 RELIGION, POLITICS AND SCIENCE IN GLOBAL SOCIETY

15 studiepoeng / 15 ECTS

- Benhabib, Seyla. 2006. *Another Cosmopolitanism. The Berkeley Tanner Lectures*. Oxford: Oxford University Press. **Assigned reading:** “The Philosophical Foundations of Cosmopolitan Norms”, pp. 13–36; “Democratic Iterations”, pp. 45–74 = 52 pp.
- Beyer, Peter. 2006. *Religions in Global Society*. London: Routledge. 301 pp.
- Chase, Anthony Tirado. 2012. *Human Rights, Revolution and Reform in the Muslim World*. Boulder: Lynne Rienner Press. 190 pp.
- Frideres, James and Biles, John (eds.). 2012. *International Perspectives: Integration and Inclusion*. Kingston, CA: School of Policy Studies. **Assigned reading:** Introduction; chapters 3, 11, 13, Conclusion.
- Iqbal, Muzaffar. 2007. *Science and Islam*. London: Greenwood Press. 188 pp.
- Little, David & Donald K. Swearer (eds.). 2006. *Religion and Nationalism in Iraq: A Comparative Perspective* (includes studies of Sri Lanka, Sudan and Bosnia-Hercegovina). Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press. **Assigned reading:** Introduction and two country studies = 90 pp.

- Nussbaum, Martha. 2007. *The Clash Within: Democracy, Religious Violence, and India's Future*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press. **Assigned reading:** 1-51, 152-185, 264-301.
- Roy, Olivier. 2004. *Globalized Islam: The Search for a New Ummah*. New York: Columbia University Press. 340 pp.
- Smith, Anthony D. 2003. *Chosen Peoples: Sacred Sources of National Identity*. Oxford: Oxford University Press. **Assigned reading:** Introduction and chapters 1-7 (1-189), incl. endnotes (pp. 262-282) and maps (pp. xv-xx). 190 pp.
- Kompendium RVI2115. 2013. Trondheim: Kompendieforlaget.
  - Bielefeldt, Heiner. 2000. "'Western' versus 'Islamic' Human Rights Conceptions? A Critique of Cultural Essentialism in the Discussion on Human Rights" in: *Political Theory*, Vol. 28, No. 1. pp. 90-121.
  - Burton, Elise K. 2010. "Evolution and Creationism in Middle Eastern Education: A New Perspective", *Evolution*, 65:1. pp. 301-4.
  - Crocker, Lester G. 1992. "Introduction" in: John W. Yolton *et. al.* (Eds.). *The Blackwell Companion to the Enlightenment*. Oxford: Blackwell. pp. 1–10.
  - Fattah, Moataz A. 2006. *Democratic Values in the Muslim World*. Boulder, Colorado: Lynne Rienner Publishers. pp. 1–30.
  - Flynn, Jesse M. & Matthews, Kirstin R.W. 2010. "Stem Cell Research in the Greater Middle East: The Importance of Establishing Policy and Ethics Interoperability to Foster International Collaborations". *Stem Cell Rev and Rep.* 6:143–150. **7 pp.**
  - Haeri, Shahla. 2004. "Obedience versus Autonomy: Women and Fundamentalism in Iran and Pakistan" in: Lechner and Boll (eds.) *The Globalization Reader*. Oxford: Blackwell. pp 348-356.
  - Huntington, Samuel P. 1996. *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. London: Simon & Schuster. pp. 19-78, 301-321.
  - Lechner, Frank J. 2004. "Global Fundamentalism" in: F. J. Lechner and J. Boll (Eds.). *The Globalization Reader*. Oxford: Blackwell. pp. 326-329.
  - Lerner, Nathan. 2002. "Religion and International Human Rights" in: Liam Gearon (Ed.). *Human Rights & Religion: A Reader*. Brighton: Sussex University Press. pp. 44–74.

- Mayer, Ann Elisabeth. 2004. "The Fundamentalist Impact on Law, Politics, and the Constitution in Iran" in: Lechner and Boll (eds.), *The Globalization Reader*. Oxford: Blackwell. pp. 340-347.

Recommended reference works on political ideologies:

- Ball, Terence and Richard Dagger. 2006. *Political Ideologies and the Democratic Ideal*. New York: Pearson Education Inc.
- Festenstein, Matthew and Michael Kenny (Eds.). (2005). *Political Ideologies: A Reader and Guide*. Oxford: Oxford University Press.

Further readings on religion, politics, globalization:

- Norris, Pippa and Inglehart, Ronald. 2011, *Sacred and Secular: Religion and Politics World-Wide*. Cambridge: Cambridge University Press.

RVI2125 VESTLIG SAMTIDSRELIGION

15 studiepoeng

- Ankarloo, Bengt & Stuart Clark (eds.) 1999. *The Athlone History of Witchcraft and Magic in Europe, volume 6: The Twentieth Century*. London: The Athlone Press. **Pensum:** Ronald Hutton, part 1, "Modern Pagan Witchcraft", s. 1-79
- Aspren, Egil og Kennet Granholm (red.) 2013. *Contemporary Esotericism*. Sheffield: Equinox Publishing Ltd. **Pensum:** Kap. 2, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 19. 190 s.
- Barkun, Michael 2003. *A Culture of Conspiracy. Apocalyptic Visions in Contemporary America*. Berkeley: University of California Press. 190 s.
- Dawson, Lorne L. 2003. *Cults and New Religious Movements. A Reader*. Oxford: Blackwell Publishing. **Pensum:** Kap. 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14. 147 s.
- Dyrendal, Asbjørn & Egil Aspren 2013. "Sorte brorskap, mørke korrespondanser og frelsende avsløringer. Konspirasjonsteori som esoterisk diskurs." Din 3-4 (under utgivelse). 29 s (it'slearning).
- Hanegraaff, Wouter J. 2013. *Western Esotericism: A Guide for the Perplexed*. Bloomsbury. **Pensum:** Kap. 1, 2, 5, 7. 76 s.

- Partridge, Christopher 2004. *The Re-enchantment of the West, Volume 1: Alternative Spiritualities, Sacralization, Popular Culture and Occulture*. London: T&T Clark Intl. 192 s.
- Partridge, Christopher 2005. *The Re-enchantment of the West, Volume 2: Alternative Spiritualities, Sacralization, Popular Culture and Occulture*. London: T&T Clark Intl. 327 s.
- Kompendium RVI2125. 2013. Trondheim: Kompendieforlaget.
  - Asprem, Egil. 2007. ”Én Vilje, hinsides godt og ondt. Etikk og livssyn for det Nye Aeon”. *Din: Tidsskrift for religion og kultur*, 4, ss. 23-42. 20 s.
  - Asprem, Egil. 2009. ”På epleslang i kunnskapens tre”. *Din. Tidsskrift for religion og kultur*, 2-3, ss. 5-27. (23 s).
  - Campbell, Colin 1972. “The Cult, Cultic Milieu and Secularization”. *A Sociological Yearbook of Religion in Britain* 5 (1972), s. 119-136, 17 s.
  - Campbell, Colin 1978. “The Secret Religion of The Educated Classes”. *Sociological Analysis* 39, 2 (1978), s. 146-156, 10 s.
  - Dyrendal, Asbjørn. 2008. “Devilish Consumption”. *Numen*, 55, ss.68-98 (31s).
  - Forbes, Bruce David & Jeffrey H. Mahan (eds.) 2000. *Religion and Popular Culture in America*. Berkeley: University of California Press. **Pensum:** Bruce David Forbes, Introduction, “Finding Religion in Unexpected Places”, s. 1-18, 18 s.
  - Hammer, Olav. 2004. “Esotericism in New Religious Movements” i J.R. Lewis (red.) *Oxford Handbook of New Religious Movements*. Oxford University Press. Ss. 445-465. (21s.)
  - Hammer, Olav 2001. *Claiming Knowledge: Strategies of Epistemology from Theosophy to the New Age*. Leiden: Brill. **Pensum:** side 27-45, 18 s.
  - Harvey, Graham & Charlotte Hardman (eds.) 1996. *Paganism Today*. London: Thorsons. **Pensum:** Richard Sutcliffe, “Left-Hand Path Ritual Magick: An Historical and Philosophical Overview”, s. 109-132, 23 s.
  - Heelas, Paul 1993. ”The New Age in Cultural Context: the Premodern, the Modern and the Postmodern”. *Religion* 23 (1993), s. 103-113, 10 s.
  - Lewis, James R. 2004. *The Oxford Handbook of New Religious Movements*. Oxford: Oxford University Press. **Pensum:** Kap. 5: Douglas E. Cowan & Jeffrey K. Hadden, “Virtually Religious: New Religious Movements and the

- World Wide Web”, s. 119-136, Kap. 12: David G. Bromley, “Leaving the Fold: Disaffiliating from New Religious Movements”, s. 298-311, 30 s.
- Lewis, James R. & Jesper Aagaard Petersen (eds.) 2005. *Controversial New Religions*. New York: Oxford University Press. **Pensum:** Mattias Gardell, kap. 18, “White Racist Religions in the United States: From Christian Identity to Wolf Age Pagans”, s. 387-420, 34 s.
  - Possamai, Adam M. 2002. “Cultural Consumption of History and Popular Culture in Alternative Spiritualities”. *Journal of Consumer Culture* 2, 2 (2002), s. 197-214, 18 s.
  - Petersen, Jesper Aagaard. 2009. “Satanists and Nuts” i J.R. Lewis & Sarah M. Lewis. *Sacred Schisms*. Cambridge University Press. Ss. 218-248. (31s.)
  - Redden, Guy 2005. “The New Age: Towards a Market Model”. *Journal of Contemporary Religion* 20, 2 (2005), s. 231-244, 14 s.
  - Rothstein, Mikael. 2004. “Science and Religion in the New Religions” i J.R. Lewis (red.) *Oxford Handbook of New Religious Movements*. Oxford University Press. Ss. 99-118 (20s.)
  - Rothstein, Mikael (red.) 2001. *New Age and Globalization*. Gylling: Aarhus University Press. **Pensum:** Kap. 2: Liselotte Frisk, “Globalization or Westernization? New Age as a Contemporary Transnational Culture” og Kap. 3: Olav Hammer, “Same Message From Everywhere: The Sources of Modern Revelation”, s. 31-57, 26 s.
  - Shupe, Anson (ed.) 1998. *Wolves within the Fold: Religious Leadership and Abuses of Power*. New Jersey: Rutgers University Press. **Pensum:** Peter Iadicola, kap. 12, ”Criminology’s Contribution to the Study of Religious Crime”, s. 212-229, 17 s.
  - Stark, Rodney & William S. Bainbridge 1985. *The Future of Religion. Secularization, Revival and Cult Formation*. Berkeley: University of California Press. **Pensum:** s. 19-37, 18 s.

RVI2175 RELIGION, SCIENCE AND TECHNOLOGY IN A GLOBAL SOCIETY

15 studiepoeng

Required Texts:

Books (also available on Kindle ebook through amazon.com):

Religion:

- El Feki, Shereen (Pantheon, 2013) *Sex and the Citadel: Intimate Life in a Changing Arab World*, 296pp.
- Pagels, Elaine (Vintage, 1988) *Adam, Eve, and the Serpent: Sex and Politics in Early Christianity*, 155pp.

Technology:

- Watkins, Elizabeth Siegel (Johns Hopkins University Press, 2001) *On the Pill: A Social History of Oral Contraceptives, 1950-1970*, 138 pp.
- Takeshita, Chikako (MIT Press, 2012) *The Global Biopolitics of the IUD: How Science Constructs Contraceptive Users and Women's Bodies (Inside Technology)*, pp. 170

Evolution:

- Smail, Daniel Lord (University of California Press, 2008), *On Deep History and the Brain*, 202 pp.
- Gray, Peter and Garcia, Justin, editors (Harvard University Press, 2013) *Evolution and Human Sexual Behavior*, pp. 310

1271 total pages

E-ressurser:

Religion:

- Sands, Kathleen M. , editor (Oxford University Press, 2000) *God Forbid: Religion and Sex in American Public Life*, Chapters 5 (104-123), 10 (185-202), and 11 (203-218) total pp. 55. Tilgjengelig ved Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Technology:

- Benagiano, Giuseppe, Bastianelli, Carlo and Farris, Manuela “Contraception: A social revolution,” in *The European Journal of Contraception and Reproductive Health Care* March 2007 12 (1): 3–12. 9pp. Tilgjengelig ved Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Evolution:

- Levinson, Stephen C. “Introduction: The Evolution of Culture in a Microcosm,” in Levinson, Stephen C. and Pierre Jaisson (eds). 2006. *Evolution and Culture: A Fyssen Foundation Symposium*. Cambridge, MA: MIT Press. 36 pp.
http://pubman.mpg.de/pubman/item/escidoc:59302:3/component/escidoc:59303/Levinson_2006_introduction.pdf

Pensum: 1371 pp.

An additional 100 pp. of the pensum will be chosen by the student

RELIGIONSVITENSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2014

MASTERGRAD

RVI3010 VITENSKAPSTEORI OG TEORiarBEID

15 studiepoeng

- Assman, Jan. 2006. *Religion and Cultural Memory*. Stanford University Press, (189 s.)
- Hacking, Ian.. 2006. *Historical Ontology*. Harvard University Press. 1-86. (86 s)
- Hirsch, E.D, Jr. 1967. *Validity in Interpretation*. Yale University Press,. (274 s)
- Jonathan Z. Smith. 1988. *Imagining Religion: From Babylon to Jonestown*. University of Chicago Press, (120 s.)
- McGuire, Meredith. 2008. *Lived Religion. Faith and Practice in Everyday Life*. Oxford: Oxford University Press. (200 s.)
- Schütz, Alfred. 2005. *Den sociala världens fenomenologi*. Göteborg: Daidalos. (Parallell dansk utgave: Schutz, Alfred. *Hverdagslivets sociologi*. København: Hans Reitzel). (175 pp.)

- Tambiah, Stanley, 1990. *Magic, Science, Religion and the Scope of Rationality*. Cambridge: Cambridge University Press, (154 s.)

E-ressurser

- Bucar, Elizabeth M. 2010. "The Case of Transsexuality in Catholic and Shia Ethics." *Journal of Religious Ethics* 38 (4): 601–615. (15 s.)
- Frankenberry, Nancy and Penne, Hans, 1999. "Geertz's Longlasting Moods, Motivations, and Metaphysical Conceptions." *The Journal of Religion* 79: 4 (), pp. 617-640. (23 s.)
- Habermas, Jürgen, 2006. "Religion in the Public Sphere." *European Journal of Philosophy* 14 (1): 1–25. (25 s.) **PDF available through Dragvoll library.**
- Henriksen, Jan-Olav and Kurtén, Tage, 2012, "Introduction", in: *Crisis and Change: Religion, Ethics and Theology under Late Modern Conditions*, Cambridge: Cambridge Scholars Publisher pps 1-12. (12 s.)
- Jensen, Jeppe Sinding. *What is this thing called religion?* Forthcoming textbook. (50 s.) **[available free on Its learning]**
- Kurtén, Tage, 2012, "Lutheran Moral Thinking: Its Dilemma in a late Modern Setting", in: *Crisis and Change: Religion, Ethics and Theology under Late Modern Conditions*, Cambridge: Cambridge Scholars Publisher pps 13-33. (20 s.)
- Kompendium til RVI3010, 2013. Trondheim Kompendieforlag
  - Geertz, Armin. 2004. "Cognitive Approaches to the Study of Religion." In P. Antes, A.W. Geertz, R.R. Warne (Eds.) *New Approaches to the Study of Religion Volume 2: Textual, Comparative, Sociological, and Cognitive Approaches*. Berlin: Walter de Gruyter, 347–399. (38 pp.)
  - Geertz, Clifford, 1999. "Religion as a Cultural System." In Frankenberry and Penner, *Language, Truth, and Religious Belief*. Atlanta: Scholars Press, (38 pp.)
  - Kurtén, Tage, 2011, "Miljöfrågornas moraliska tyngd", in: E. Bonsdorff et al. (red.), *Konflikter i skärgårdsmiljö*, Åbo: Åbo Akademis förlag, pps 27-51. (23 s.)
  - Pyysiäinen, Ilkka. 2013 "Cognitive Science of Religion: State-of-the-Art." *Journal for the Cognitive Science of Religion*, Vol 1, No 1. (23 s.)
  - Webster, John, 2007 "Introduction: Systematic Theology" in:

The Oxford Handbook of Systematic Theology (Oxford Handbooks in Religion and Theology) by John Webster, Kathryn Tanner and Iain Torrance, Oxford: OUP, pps 1-15. (15 s.)

Total Pensum: 1480 pp.

RVI 3020 MATERIALE OG METODE

15 studiepoeng

- Agar, Michael. 1996. *The Professional Stranger: An Informal Introduction to Ethnography*. San Diego: Academic Press,. (252 s.)
- Carey, Stephen. 2003, *A beginners guide to the scientific method*. Wadsworth,. (150 s.)
- Flick, Uwe. 2005. *An Introduction to Qualitative Research*, 4th edition. Sage Publications pps. 127-218. (324 s.)
- Lawton, Clive A. and Morgan, Peggy. 2007. *Ethical Issues in Six Religious Traditions*, Edinburgh: Edinburgh U Press: Intro (xi-xxvii), Section D (Judaism) (168-215), Section E (Christianity) (216-281), Section F (Islam) (283-341). (170 s.)
- Læg Reid, Sissel & Skorgen, Torgeir (rd.). 2001. *Hermeneutisk lesebok*. Spart. (350 pp.)

E-ressurser

- Schjoedt, Uffe. 2009. "The Religious Brain: A General Introduction to the Experimental Neuroscience of Religion," *MTSR* 21, 310-339. (29 s.)
- Jensen, Jeppe Sinding. *What is this thing called religion?* Forthcoming textbook. (50 s.)
[available free on Its learning]

- Kompendium til RVI3020, 2013. Trondheim Kompendieforlag
  - Pears, Angie. 2009. *Doing Contextual Theology*, London and New York: Routledge, chapters 1 (pps 1-49). (49 s.)
  - Scheurich, James and McKenzie, Kathryn. 2005. "Foucault's Methodologies: Archaeology and Genealogy," Ch. 33, In Norman Denzin and Yvonna Lincoln. *The SAGE Handbook of Qualitative Research*, 3rd edition. Sage,. (28 s.)
  - Stausberg, Michael & Engler, Steven (eds.), 2011. *Routledge Handbook of Research Methods in the Study of Religion*. London: Routledge,. Chapters 3.1-3.5 (75 s. total)

Totalt: 1477 pp.

KRISTENDOMS-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSKUNNSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2014

ÅRSSTUDIUM

All studielitteratur selges i Akademika bokhandel på Dragvoll.

Følgende bokserier utgis ved Institutt for filosofi og religionsvitenskap:

Relieff-serien – gis ut på Tapir Akademisk Forlag, og fås kjøpt i Akademika bokhandel.

Instituttet selger også gamle eksemplarer av den tidligere studierien UniTRel.

Det finnes egne pensumlister for fagdidaktikk utarbeidet av Program for lærerutdanning (PLU).

NB!

Hele boka er pensum dersom ikke et utvalg sider er angitt.

Eventuelle forandringer av pensum vil bli opplyst ved begynnelsen av semesteret!

HÅNDBØKER OG OPPSLAGSVERK

Alle studenter bør ha en kortfattet oppslagsbok til bibelstudiet og en oppslagsbok til religionsvitenskap og teologi generelt. Følgende bøker anbefales:

- Bowker, John. 2008. *Den fullstendige Bibelhåndboken*. Andresen og Butenschøn AS
- Browning, W.R.F. 2009. *Dictionary of the Bible*. Oxford University Press.
- Beaumont, Mike. 2010. *ABC Bibelguide*. Oslo: Verbum Forlag.

Dessuten bør alle ha et bibelatlas, f.eks:

- Curtis, Adrian. 2009. *Oxford Bible Atlas*. Oxford University Press .

Forøvrig finnes av nyttige oppslagsverk:

- *Gads Bibelleksikon*. 2003. København.

Følgende kan finnes på bibliotek:

- Eliade, Mircea. (red). 1987. *The Encyclopedia of Religion* 1-16. New York/London: Macmillan
- *Encyclopaedia Judaica* 1-16. 1971-72. Jerusalem.
- Haraldsø, Brynjar. 1983. *Årstallsliste til kirkehistorien*. Oslo: Luther Forlag.
- Jedin, Hubert (o.a.). 1970. *Atlas zur Kirchengeschichte*. Freiburg.
- Kittel, Gerhard. (red). 1957-73. *Theologisches Wörterbuch zum NT* I-IX. Stuttgart.
- *Norsk Misjonsleksikon* I-III. 1965-67. Stavanger: Nomi.
- Reicke, Bo og Leonhard Rost. (red). 1962-66. *Biblisch-historisches Handwörterbuch* I-III. Göttingen.
- *The Interpreter's Dictionary of the Bible*. 1962. New York. I tillegg: *Supplementary Volume*. 1979.
- *Theologische Realenzyklopädie (TRE)*. 1977. Berlin.

HJELPEMIDLER TIL SKRIFTLIG EKSAMEN

Til skriftlig eksamen i KRL1010 og 1110 er følgende hjelpemidler

tillatt:

- *Bibelen*. Norsk oversettelse på bokmål eller nynorsk.
- *Bibelord. Ord, navn og begreper i Den hellige skrift*. Asbjørn Kvalbein. 2010. Oslo: Norsk Bibel A/S.
- *Evangelie-synopse*. Etter teksten i Det norske bibelselskaps oversettelse av 2005. Med viktige utenombibelske paralleller.(ny utgave 2008). Oslo: Det Norske Bibelselskap.
- *Bibelord*. Bibel-ordbok inneholdende omkring 70 000 alfabetisk ordnede henvisninger til den hellige skrift (de kanoniske bøker), utarbeidet av K.G. (Kristian Grimstvedt) på eget forlag 1891. 22. opplag 1975. Oslo: Arne Gimnes.
- Lehmann, Eigil. 1988 (Utv. utg.). *Ordbok for Det nye testamentet* (nynorsk). Norsk bokreidingslag. Opprinnelig utg.: Oslo : Lutherstiftelsen, 1955
- *Navn i Bibelen*. 1989 (2. oppl.). Oslo: Det Norske Bibelselskap.

- *Ord i Bibelen*. 1990 (2. utg.). Forlaget har mistet datafilene med rettelser. Derfor ble 1. utg. trykt opp igjen i 1999. Oslo: Det Norske Bibelselskap.

KRL1010 BIBELENS LITTERATURHISTORIE OG VIRKNINGSHISTORIE

15 studiepoeng

A. DET GAMLE TESTAMENTE

Litteratur til innledningsvitenskapelige spørsmål og innholdet i de gammeltestamentlige tekstene:

- Tobiassen, T.: *Les og fortell! Om Bibelens eldste bøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2004, s. 13–258.

Gammeltestamentlige tekster:

1. Mos 1–17

2. Mos 12–14; 19–20

3. Mos 16

Josva 1; 3; 6

Dom 1; 2

1. Sam 8–10; 16; 31

2. Sam 2; 5; 6; 7

1. Kong 1; 6; 8; 12

2. Kong 17; 22–23; 24–25

Esra 1; 3; 6

Jes 1; 6; 7; 11; 40; 52,13–53,12

Jer 31

Esek 36

Amos 5

Haggai 1; 2

Dan 12

Sal Ordsp 8

Fork 12

Sal 1; 2; 8; 23; 24; 51; 79; 103; 110

B. DET NYE TESTAMENTE

Litteratur til innledningsspørsmål, teologi og tidshistorisk bakgrunn for Det nye testamente:

- Hjort, B. G.: *Det Nye Testamentes omverden. Om politiske, religiøse og filosofiske forhold på Det Nye Testamentes tid*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2003, s. 13–130 og s. 219–316.
- Hooker, M.D.: *Paul. A Beginner's Guide*. Oxford: Oneworld Publications 2008.
- Hognestad, O.: *Evangelium og urkirkelig tradisjon*. Trondheim: Religionsvitenskapelig institutt, NTNU, 2002 (UniTRel 17).
- Kjørven, O. K./Lindboe I. M.: *Det nye testamente – en innføring i utvalgte tekster*. Bergen: Fagbokforlaget 2005, s. 11–182.
- Lybæk, L.: *Evangeliene – den historiske Jesus. Evangelienes tilblivelse, kulturelle kontekst og religiøse idéinnhold*. Bergen: Fagbokforlaget 2007.

Nytestamentlige tekster:

Matteusevangeliet: Kap. 1–9; 13; 16–17; 21; 24; 26–28; resten i oversikt.

Johannesevangeliet

Galaterbrevet

1. Korinterbrev: kap. 1–2; kap. 12–13; kap. 15; resten i oversikt.

Til arbeidet med nytestamentlige tekster anbefales følgende litteratur:

- Kvalbein, H.: *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Oslo: Luther Forlag 1998 (Bibelverket).
- Dunn, J.D.G.: *The Theology of Paul's Letter to the Galatians*. Cambridge: Cambridge University Press 1993 (New Testament Theology).
- Dunn, J.D.G.: *1 Corinthians*. Sheffield: Sheffield Academic Press 1999. **Kompendium** til KRL1010 og KRL1110, 2005.

I tillegg vil det i undervisningen bli delt ut en liste med flere forslag over egnet kommentarlitteratur samt undervisningsmaterial til metode for teksttolkning.

C. BIBELSYN, BIBELFORSKNING, HERMENEUTIKK OG BIBELENS VIRKNINGSHISTORIE

- Hognestad, O.: *Bibelsyn, bibeltolkning, bibelforskning*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2000 (Relieff 43).
- Eggen, R. B./Hognestad, O. (red.): *Kristusbilder: Kristustolkninger i litteratur, kirkekunst, musikk og film*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2000 (Relieff 32), s. 9–121.
- Leer-Salvesen, K.: *Fra glansbilde til antihelt. Jesus på film*. [Oslo]: Verbum forlag 2005, s. 6–10 og 74–186.

D: HJELPEMIDLER TIL ARBEID MED BIBELTEKSTER

Se ”Håndbøker og oppslagsverk” øverst i pensumlista.

RVI1050 INNFORING I KRISTENDOMMEN

15 studiepoeng

- Christoffersen, Svein Aage. 2012. *Handling og dømmekraft: Etikk i lys av kristen kulturarv*, ny utg. Oslo: Tano. (227 s.).
- Elstad, Hallgeir. 2005. *Nyere norsk kristendomshistorie*, Bergen: Fagbokforlaget. (115 s.).
- Jacobsen, Douglas. 2011. *The World's Christians: Who they are, Where they are, and How they got there*, Chichester, West Sussex: Wiley-Blackwell. (416 s.) Pensum: s. 1-266.
- McGrath, Alister E. 2006. *Christianity: An Introduction*, 2. ed. Oxford: Blackwell. (379 s.), pensum: kap. 1-6 og kap. 8-9.
- Norris, Frederic W. 2002. *Christianity: A Short Global History*, Oxford: Oneworld Publications (288 s.).
- Rian, Dagfinn. 2011. ”Kristendommen i Norge”, i: Knut A. Jacobsen (red.), *Verdensreligioner i Norge*, 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: s. 209, s. 227-262.
- Sødal, Helje Kringlebotn (red.) 2000. *Det kristne Norge: Innføring i Konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Pensum: kap. 1, 4, 5, 14, 16, 17.

Dessuten leses fra *Bibelen*:

- Evangeliet etter Matteus.
- Paulus' første brev til korinterne.

KRL1110 BIBELENS LITTERATURHISTORIE

7,5 studiepoeng

NB! Emnet kan bare tas som del av påbyggingskomponenten på 30 studiepoeng og forutsetter 30 studiepoeng i faget fra allmennlærerutdanningen.

A. DET GAMLE TESTAMENTE

Litteratur til innledningsvitenskapelige spørsmål og innholdet i de gammeltestamentlige tekstene:

- Tobiassen, T.: *Les og fortell! Om Bibelens eldste bøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2004, s. 13–258.

Gammeltestamentlige tekster:

1. Mos 1–17

2. Mos 12–14; 19–20

3. Mos 16

Josva 1; 3; 6

Dom 1; 2

1. Sam 8–10; 16; 31

2. Sam 2; 5; 6; 7

1. Kong 1; 6; 8; 12

2. Kong 17; 22–23; 24–25

Esra 1; 3; 6

Jes 1; 6; 7; 11; 40; 52,13–53,12

Jer 31

Esek 36

Amos 5

Haggai 1; 2

Dan 12

Sal Ordsp 8

Fork 12

Sal 1; 2; 8; 23; 24; 51; 79; 103; 110

B. DET NYE TESTAMENTE

Nytestamentlige tekster:

Matteusevangeliet: Kap. 1–9; 13; 16–17; 21; 24; 26–28; resten i oversikt.

Johannesevangeliet

Galaterbrevet

1. Korinterbrev: kap. 1–2; kap. 12–13; kap. 15; resten i oversikt.

Til arbeidet med nytestamentlige tekster anbefales følgende litteratur:

- Dunn, J.D.G.: *The Theology of Paul's Letter to the Galatians*. Cambridge: Cambridge University Press 1993 (New Testament Theology).
- Dunn, J.D.G.: *1 Corinthians*. Sheffield Academic Press 1999. **Kompendium** til KRL1010 og KRL1110, 2005.
- Hooker, M.D.: *Paul. A Beginner's Guide*. Oxford: Oneworld Publications 2008.
- Hognestad, O.: *Evangelium og urkirkelig tradisjon*. Trondheim: Religionsvitenskapelig institutt, NTNU, 2002 (UniTRel 17).
- Kjørven, O. K./Lindboe I. M.: *Det nye testamente – en innføring i utvalgte tekster*. Bergen: Fagbokforlaget 2005, 11–182.
- Kvalbein, H.: *Fortolkning til Matteusevangeliet*, Oslo: Luther Forlag 1998 (Bibelverket).
- Lybæk, L.: *Evangeliene – den historiske Jesus. Evangelienes tilblivelse, kulturelle kontekst og religiøse idéinnhold*. Bergen: Fagbokforlaget 2007.

I tillegg vil det i undervisningen bli delt ut en liste med flere forslag over egnet kommentarlitteratur samt undervisningsmaterial til metode for teksttolkning.

C. BIBELSYN, BIBELFORSKNING, HERMENEUTIKK OG BIBELENS VIRKNINGSHISTORIE

- Hognestad, O.: *Bibelsyn, bibeltolkning, bibelforskning*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2000 (Relieff 43).
- Eggen, R. B./Hognestad, O. (red.): *Kristusbilder: Kristustolkninger i litteratur, kirkekunst, musikk og film*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2000 (Relieff 32), s. 9–121.
- Leer-Salvesen, K.: *Fra glansbilde til antihelt. Jesus på film*. [Oslo]: Verbum forlag 2005, s. 6–10 og 74–186.

D: HJELPEMIDLER TIL ARBEID MED BIBELTEKSTER

Se ”Håndbøker og oppslagsverk” øverst i pensumlista.

KRL2010 URKRISTENDOMMEN

7,5 studiepoeng

- Knight, Jonathan. 2008. *Christian Origins*. London: T&T Clark. **Pensum:** Kapittel 3 og 4, s. 157-334.
- Conzelmann, Hans. 1973. *History of primitive Christianity*. Nashville: Abingdon Press. ISBN: 0-687-17251-9, 0-687-17252-7, 0-232-51225-6. **Pensum:** Hele boken. Opprinnelig skrevet på tysk.
- Hyldahl, Niels. 2000. *Den ældste Kristendoms Historie*. København: Museum Tusulanums Forlag. ISBN: 87-7289-212-9. **Pensum:** Hele boken
- Baasland, Ernst og Hvalvik, Reidar (utg.). 1997 2. utg. *De apostoliske fedre: i norsk oversettelse med innledninger og noter*. Oslo: Luther Forlag. ISBN: 82-531-7404-7
Pensum: Innledning, De tolv Apostlers lære (Didaché), Ignatiusbrevene: innledning og brevene til Trallerne, Smyrnerne og Polykarp, Polykarps brev, 1. Klemensbrev kap. 1–3 + kap. 40-48 samt innledninger og noter til tekstene; s. 11–44; 54–57; 65–71; 76–77; 80-82; 83–96; 117–124; 140–144; 153; 157–158.
- Nytestamentlige tekster: Johannesevangeliet kap. 1, 6, 17; Apostlenes gjerninger, 1. Korinterbrev, Galaterbrevet, Kolosserbrevet, Pastoralbrevene.

Anbefalt tillegglitteratur:

- Bornkamm, Günther. 1995. *Paul*. Minneapolis, Minnesota: Fortress Press. ISBN: 0-8006-2898-5.
Pensum: xi–xxviii; 1–106. Opprinnelig skrevet på tysk. Boken er oversatt til norsk, men er utsolgt.

KRL2030 KUNST OG RELIGION

7,5 studiepoeng

- Bergmann, Sigurd. 2003. *I begynnelsen är bilden: en befriande bild-konst-kultur-teologi*. Stockholm: Proprius. 233 sider.
- Ford, David. 1999. *Theology: A Very Short Introduction*. Oxford University Press. 128 s.
- Kandinsky, Wassily. 2001. *Om det åndelige i kunsten*. Oslo: Pax Forlag.
- Mørstad, Erik. 2000. *Visuell analyse: Metode og skriveråd*, Oslo: abstrakt. 112 s.
- Williamson, Beth. 2004. *Christian Art: A Very Short Introduction*. Oxford: OUP 2004, 121 sider

E-ressurser

- Winje, Geir. 1998/2010. *Kunst og estetikk i islam: En enkel innføring*, <http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/kunst-estetikk-islam.pdf>

Kompendium til KRL2030. 2007. Trondheim: Kompendieforlaget.

- McGuire, Meredith B. 1997. *Religion: The Social Context*, Belmont: Wadsworth. Kap. 1, s. 1-22.
- Winje, Geir. 2001. "Buddhismen" og "Religiøs kunst i undervisningen" i *Guddommelig skjønnhet: Kunst i religionene*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 49-66, 262-274.

Samt én av følgende:

- Bergmann, Sigurd (ed.). 2009. *Theology in Built Environments*. Piscataway, New Jersey: Transaction Publishers. 314 sider.
- Hellemo, Geir. 1999. *Guds billedbok: Virkelighetsforståelse i religiøse tekster og bilder*. Oslo: Pax. 272 sider.
- Marsh, Clive/Gaye Ortiz (eds.). 1998. *Explorations in Theology and Film: Movies and Meaning*. Oxford: Blackwell Publishers. 286 sider.
- Tobiassen, Tormod/Hallgeir Elstad/Kristin M. Norderval. 2006. *Kristendommen og kunst i vesteuropeisk kultur – Bilder og arkitektur*. Bergen: Fagbokforlaget. 150 sider.

Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler (om fusk)

Utdrag fra § 4-7. Annullering av eksamen eller prøve

(1)

§54 nr

Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis studenten

- a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller
- b) forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.

[...]

(4) Adgangen til annullering foreldes ikke.

(5) Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert institusjonen i rett tid, kan denne kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfylldelseslovens kap. 13.

Utdrag fra § 4-8. Utestenging og bortvisning

(3) En student som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, kan ved vedtak av styret selv eller styrets klagenemnd, jf § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner m.v.